

Hälsa i skolan och Move!- undersökningarna 2025

Välfärdsområdesstyrelse 16.02.2026 § 29

ÖVPH/978/05.02.00/2026

Beredare Sjöström Pia-Maria

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

Institutet för hälsa och välfärd (thl) gör vartannat år en enkät till grundskolor och andra stadiets utbildningar om de ungas levnadsförhållanden, skolförhållanden, upplevd hälsa, hälsovanor och om elev- och studerandehälsovården. Enkäten riktar sig till alla elever i grundskolans åk 4-5 och 8-9, samt till studerande på åk 1-2 i gymnasier respektive yrkesläroanstalter. Senast gjordes undersökningen våren 2025 och resultaten har publicerats i september.

Move! är ett uppföljnings- och responssystem för elever i grundskoleåldern vars syfte är att mäta och ge respons på den fysiska funktionsförmågan. Undersökningarna görs årligen på elever i årskurs 5 och 8 och koordineras av utbildningsstyrelsen. Syftet är att uppmuntra eleverna att ta hand om sin fysiska funktionsförmåga på egen hand och att stödja skolans, vårdnadshavarnas, skolhälsovårdens och andra aktörers roll i främjandet av en fysisk aktiv livsstil. Resultaten från undersökningarna 2025 publicerades i december.

Resultaten från undersökningarna är en viktig källa till information då man planerar service för barn och unga och för att följa upp de åtgärder som gjorts. Välfärdsområdet har för hälsa i skola-undersökningens del tillgång till resultat per kommun och kön, samt separat för svenskspråkiga elever till den del de svarande är tillräckligt många. I enkäten 2025 är antal svarande i Kaskös lågstadier för få för att få kommunspecifika siffror. För vissa delområden fås även svar på skolnivå samt utifrån ifall eleven eller den studerande har finsk eller utländsk bakgrund. Utbildningsanordnarna får resultat per läroinrättning, vilket inte nödvändigtvis är det samma som den studerandes hemkommun. Välfärdsområdet har tillgång till resultaten från Move!-undersökningen per årskurs, kommun och kön.

I hälsa i skolan-undersökningen ses jämfört med föregående undersökning en positiv trend gällande de ungas delaktighet i skolan, mobbningsförebyggande arbete och möjligheter till stöd i skolan. Generellt har också rökning, stor användning av alkohol och användning av droger minskat, medan snusandet / användning av vitt snus ökar. Andelen med ångest och de som upplever sitt hälsotillstånd måttligt eller dåligt har stabiliserats. Andelen som upplevt fysiskt våld av föräldrar eller vårdnadshavare har sjunkit något jämfört med föregående undersökning. Indikatorerna för olika former av sexuellt ofredande har klart sjunkit. Flera indikatorer gällande oroande nätanvändningen går åt rätt håll, men är ändå sämre än i landet i övrigt. Upplevelsen av delaktighet och kvalitet på tjänsterna inom skol- och studerandehälsovården är också sämre än i landet som helhet.

I Move! Undersökningen har resultaten för Österbottens del i flera år varit sämre än i landet som helhet och försämrats år från år. I undersökningen för 2025 ses nu en viss förbättring, andelen elever som har oroande nivå på den fysiska funktionsförmågan har något sjunkit. För eleverna i åk 5 är resultatet ännu sämre än den nationella medelnivån, men för åk 8 är resultatet i nivå med det nationella medelvärdet.

Resultaten används i rapporten "Hur mår Österbotten" som färdigställs i februari-mars. En sammanställning av resultaten, inklusive kommunvisa indikatorer framgår ur bilagorna, där finns också länk till resultaten som helhet.

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår att styrelsen noterar översikterna av resultaten av hälsa i skolan och Move!-enkäterna för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor

Bilaga 1 Hälsa i skolan 2025 - Kouluterveyskysely 2025

Bilaga 2 MOVE 2025

Distribution